

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ŘÍJEN 2014

1. 10. ve 23.00 SELČ
15. 10. ve 22.00 SELČ
30. 10. ve 20.00 SEČ

Platí na celém území ČR

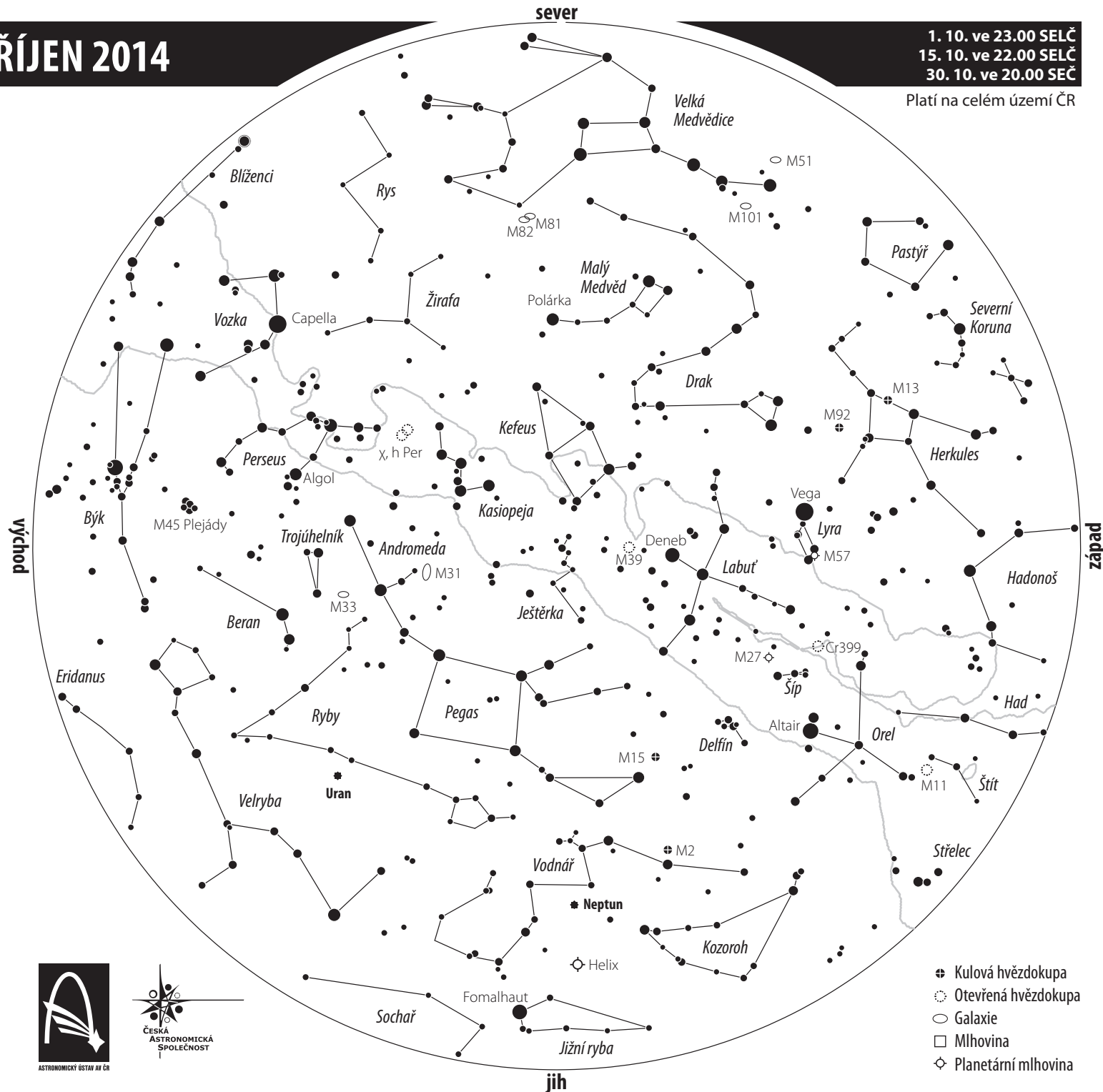
PLANETY

- Merkur – koncem měsíce na ranní obloze
Venuše – začátkem měsíce ráno nízko nad východem
Mars – na večerní obloze nízko nad JZ
Jupiter – ve druhé polovině noci v souhv. Raka
Saturn – po západu Slunce velice nízko nad JZ
Uran – na obloze celou noc v souhv. Ryb
Neptun – na obloze v první polovině noci v souhv. Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc v první čtvrti (9.41 UT)
6. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 362 481 km)
7. Uran v opozici se Sluncem
8. Měsíc v úplňku (10.51 UT)
8. Úplné zatmění Měsíce od nás neviditelné
9. Maximum meteorického roje Drakonid (ZHR $\approx$ 10/hod)
15. Měsíc v poslední čtvrti (19.12 UT)
16. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
18. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 404 898 km)
19. Kometa C/2013 A1 Siding Spring proletí těsně kolem Marsu
22. Maximum meteorického roje Orionid (ZHR $\approx$ 25/hod)
23. Měsíc v novu (21.57 UT)
23. Částečné zatmění Slunce u nás neviditelné
25. Venuše v horní konjunkci se Sluncem
25. Zákryt Saturnu Měsícem
26. Končí platnost SELČ – ve 3 hodiny SELČ vrátíme hodiny zpět na 2 hodiny SEČ
31. Měsíc v první čtvrti (2.48 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h, SEČ = UT+1 h
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☉ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ŘÍJEN 2014

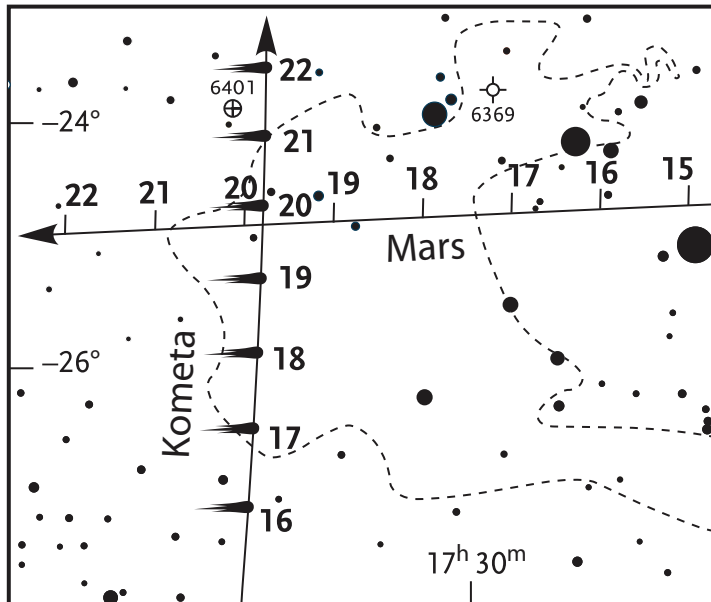
Říjen pozorování planet příliš nepřeje. **Merkur** je v půlce října v dolní konjunkci se Sluncem, aby se koncem měsíce vynořil na ranní obloze. **Venuši** naopak spatříme na počátku měsíce ještě ráno nízko nad východem, ale blíží se ke Slunci, se kterým je v horní konjunkci 25. 10., poté se přesune na večerní oblohu. Tam také v říjnu nalezneme nízko nad JZ **Saturn** a **Mars**.

Radost pozorovatelům planet dělá **Jupiter**, který vychází stále dříve a na ranní obloze je již poměrně vysoko nad obzorem. Můžeme pozorovat přechody a zákryty jeho čtyř nejjasnějších měsíců a také vývoj GRS. Časy jejich tranzitů jsou vedeny v UT: 1 Oct 9:54, 19:50, 2 Oct 5:46, 15:41, 3 Oct 1:37, 11:33, 21:29, 4 Oct 7:24, 17:20, 5 Oct 3:16, 13:12, 23:07, 6 Oct 9:03, 18:59, 7 Oct 4:54, 14:50, 8 Oct 0:46, 10:42, 20:37, 9 Oct 6:33, 16:29, 10 Oct 2:25, 12:20, 22:16, 11 Oct 8:12, 18:08, 12 Oct 4:03, 13:59, 23:55, 13 Oct 9:51, 19:46, 14 Oct 5:42, 15:38, 15 Oct 1:34, 11:29, 21:25, 16 Oct 7:21, 17:16, 17 Oct 3:12, 13:08, 23:04, 18 Oct 8:59, 18:55, 19 Oct 4:51, 14:47, 20 Oct 0:42, 10:38, 20:34, 21 Oct 6:29, 16:25, 22 Oct 2:21, 12:17, 22:12, 23 Oct 8:08, 18:04, 24 Oct 3:59, 13:55, 23:51, 25 Oct 9:47, 19:42, 26 Oct 5:38, 15:34, 27 Oct 1:29, 11:25, 21:21, 28 Oct 7:17, 17:12, 29 Oct 3:08, 13:04, 22:59, 30 Oct 8:55, 18:51, 31 Oct 4:46, 14:42

Uran v Rybách je počátkem měsíce v opozici se Sluncem a na obloze tudíž celou noc. Majitelé větších dalekohledů mohou zkusit pozorovat jeho měsíce. **Neptun** ve Vodnáři zapadá po půlnoci.

Svědky zajímavého úkazu budeme 19. 10., kdy se kometa **C/2013 A1 Siding Spring** protáhne kolem Marsu v poměrně malé vzdálenosti asi 132 000 km. Ze země bude možné na večerní obloze sledovat přiblížení obou těles, Mars bude mít jasnost asi 1^m a kometa kolem 9^m. Další zajímavý úkaz nastane 25. 10., kdy neosvětlená **část Měsíce zakryje Saturn**. Zákryt bude pozorovatelný velmi nízko nad obzorem, čím západněji se bude pozorovatel nacházet, tím má větší šanci na jeho spatření.

Říjnová zatmění – 8. 10. úplné zatmění Měsíce a 23. 10. částečné zatmění Slunce nebudou z našeho území bohužel viditelná.

Kometa **C/2014 E2 (Jacques)** se již vytratila ze zorných polí menších dalekohledů, ačkoliv je stále v dobré pozici pro pozorovatele na severní polokouli, výrazně zeslábla a je velmi difuzní.

V říjnu nastávají také maxima dvou významných meteorických rojů – **Drakonidy** v podstatě smaže z oblohy měsíční úplňk, ale naopak četnější **Orionidy** se zenitovou hodinovou frekvencí okolo 25 meteorů za hodinu připadnou na období kolem novu. Takže se v případě jasné oblohy určitě vyplatí vyrazit nad ránem do otevřené krajiny bez rušivých světelných zdrojů. Maximum je předpovězeno na 22. 10. v 5:00 UT.

Říjnové noci již bývají velmi chladné a při vyjasnění teploty nezřídka klesají pod bod mrazu, nezapomínejte tedy také na dobré vybavení v podobě teplého oblečení a bot. A nezapoměňte si 26. 10. přeřídít hodinky zpět na SEČ.

